	URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa	
	<i>Informacja sygnałna</i>	<i>Data opracowania 15.06.2012 r.</i>
Kontakt: e-mail: sekretariatUSWAW@stat.gov.pl tel. 22 464 23 15, 22 464 23 12 faks 22 846 76 67		Internet: www.stat.gov.pl/warsz

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM W 2011 R.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

Źródło informacji stanowią wyniki przeprowadzonych w 2011 r. badań z zakresu użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, wynikowego szacunku plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodnich oraz pogłowia zwierząt gospodarskich.

Dane opracowano na podstawie badań reprezentacyjnych prowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek (z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego) oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS.

Dane o gruntach ornych, sadach, łąkach i pastwiskach nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie w związku z wprowadzeniem od 2007 r., zgodnie z metodologią Eurostatu, dodatkowego podziału użytków rolnych (użytki rolne w dobrej kulturze rolnej i użytki rolne pozostałe).

Od 2010 r. wprowadzono nowe lub zmienione kategorie użytków rolnych dostosowane definicyjnie do wymogów Eurostatu i nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Źródło informacji za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów i powierzchni zasiewów stanowią wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

W danych (wyrażonych w liczbach bezwzględnych i względnych) mogą wystąpić drobne rozbieżności w sumowaniu na ogółem wynikające z automatycznych zaokrągleń. Liczby te są poprawne merytorycznie.

Warunki termiczno-wilgotnościowe miały istotny wpływ na plonowanie roślin i wielkość produkcji, a w szczególności:

- jesienią 2010 r., czyli w okresie siewów upraw ozimych pod zbiory 2011 r. warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane. Nadmiar wilgoci początkowo utrudniał prowadzenie orki przedsięwziętych i siewów ozimin, natomiast ciepły październik oraz pierwsza i druga dekada listopada wpłynęły korzystnie na wschody ozimin;
- w grudniu w wyniku ochłodzenia nastąpiło wejście roślin w stan spoczynku zimowego;
- zima 2010/2011 charakteryzowała się zmiennymi warunkami agrometeorologicznymi. Po okresach z dużymi opadami śniegu i mrozami występowały okresy odwilży i wzrostu temperatury, powodując topnienie śniegu i niekiedy podtopienia pól, a następnie znów okresy z dużym mrozem. Taki układ pogody nie stwarzał korzystnych warunków do przezimowania roślin, powodował uszkodzenia upraw ozimych oraz zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności;
- w marcu były niezbyt korzystne warunki agrometeorologiczne dla rozpoczęcia wegetacji roślin. W trzeciej dekadzie miesiąca wzrost temperatury spowodował wznowienie procesów fizjologicznych roślin, natomiast zalegająca na polach woda utrudniała rozpoczęcie prac polowych;
- sprzyjające warunki atmosferyczne w kwietniu przyspieszyły wzrost i rozwój roślin. W drugiej połowie miesiąca zakwitły drzewa i krzewy owocowe. Zostało to jednak zakłócone przez anomalie pogodowe na początku maja (opady śniegu i ujemne temperatury), które zahamowały wzrost roślin i spowodowały niewielkie szkody w uprawach ogrodnich. Dalsze dni maja były korzystne dla wzrostu i rozwoju roślin, wystarczająca ilość opadów i wysokie temperatury miały dobry wpływ na wschody zbóż jarych, roślin okopowych oraz wzrost upraw ozimych;

- występujące w lipcu oraz w pierwszej połowie sierpnia obfite opady deszczu utrudniały przeprowadzenie żniw, w wielu miejscach wystąpiły podtopienia i zatoiska wody. Dopiero poprawa pogody w drugiej połowie sierpnia pozwoliła na kontynuowanie żniw oraz rozpoczęcie przygotowania pól pod zasiewy roślin ozimych;
- ciepła i bezdeszczowa pogoda we wrześniu i październiku stwarzała dobre warunki dla przeprowadzenia siewu zbóż ozimych i zbioru roślin okopowych. Niekorzystnie jednak wpłynęła na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby;
- utrzymująca się w listopadzie susza niekorzystnie wpłynęła na rozwój roślin ozimych, natomiast bezdeszczowa i słoneczna pogoda sprzyjała wykopkom i zbiorom upraw pastewnych.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

W 2011 r. ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych, których użytkownicy mają siedzibę na terenie województwa mazowieckiego wynosiła 2354,0 tys. ha. Powierzchnia ogólna gruntów należących do gospodarstw rolnych w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 12,0 tys. ha (o 0,5%).

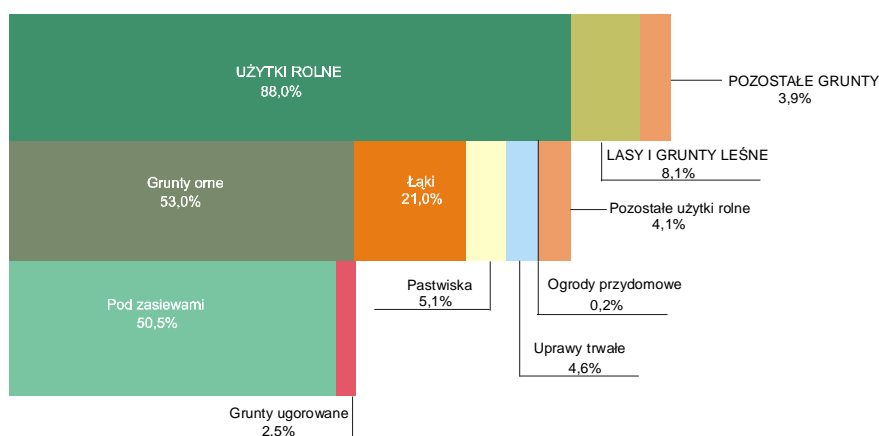
Grunty należące do gospodarstw indywidualnych oszacowano na 2290,7 tys. ha, tj. o 4,9 tys. ha (o 0,2%) więcej niż w 2010 r.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych zajmowała 2071,0 tys. ha i w porównaniu z 2010 r. zwiększyła się o 54,1 tys. ha (o 2,7%). Z ogólnej ich powierzchni 1975,3 tys. ha (95,4%) znajdowało się w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami)¹, a 95,7 tys. ha (4,6%) to użytki rolne pozostałe.

Grunty orne w gospodarstwach rolnych zajmowały 1247,9 tys. ha stanowiąc 60,3% powierzchni użytków rolnych oraz 53,0% powierzchni ogólnej w gospodarstwach rolnych, powierzchnia sadów (105,1 tys. ha) stanowiła 5,1% powierzchni użytków rolnych i 4,5% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych, a powierzchnia trwałych użytków zielonych (614,1 tys. ha) – odpowiednio 29,7% i 26,1%.

W 2011 r. powierzchnia gruntów ugorowanych w gospodarstwach rolnych wynosiła 58,3 tys. ha, tj. 4,7% ogólnej powierzchni gruntów ornych, w tym w gospodarstwach indywidualnych 56,4 tys. ha (4,6% gruntów ornych tych gospodarstw). Powierzchnia gruntów ugorowanych w gospodarstwach ogółem w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 2,8%, a w gospodarstwach indywidualnych o 2,0%.

Struktura użytkowania gruntów według siedziby użytkownika w 2011 r.

¹ Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami, to grunty rolne spełniające wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami.

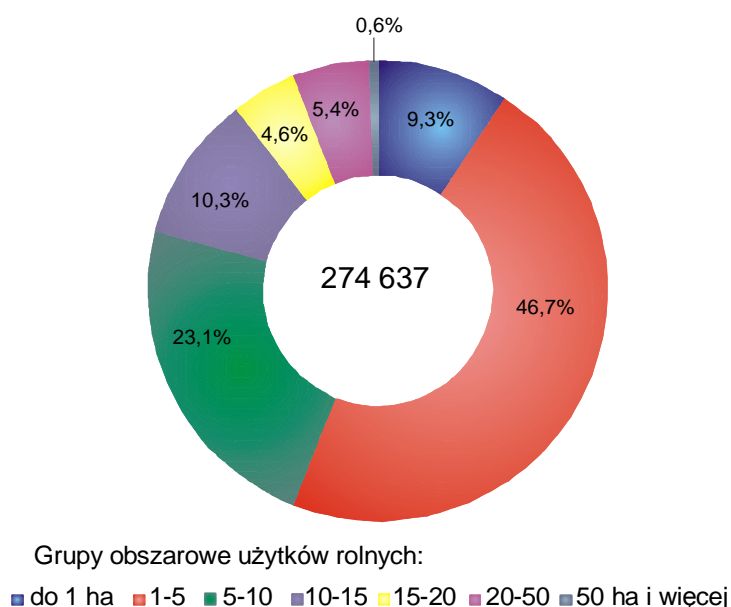
W 2011 r. w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych 97,3% gruntów należało do gospodarstw indywidualnych.

Gospodarstwa indywidualne posiadały w użytkowaniu 2016,0 tys. ha użytków rolnych (97,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych), w tym 1942,5 tys. ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (96,4% powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych).

W województwie mazowieckim w 2011 r. łączna liczba gospodarstw rolnych wynosiła 274,6 tys., w tym gospodarstw indywidualnych było 274,4 tys. W ogólnej liczbie gospodarstw indywidualnych 90,7% (248,9 tys.) stanowiły gospodarstwa, w których powierzchnia użytków rolnych wynosiła powyżej 1 ha. W grupie tych gospodarstw 51,5% stanowiły gospodarstwa posiadające 1–5 ha użytków rolnych, 36,9% – gospodarstwa posiadające 5–15 ha UR, 9,3% – gospodarstwa posiadające 15–30 ha UR i 2,3% – gospodarstwa mające 30 ha i więcej użytków rolnych.

Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa rolnego w 2011 r. wynosiła 8,57 ha. W gospodarstwach indywidualnych przeciętna powierzchnia ogólna wynosiła 8,35 ha, a przeciętna powierzchnia użytków rolnych przypadająca na jedno gospodarstwo rolne – 7,44 ha. W gospodarstwach indywidualnych o areale powyżej 1 ha UR wskaźniki te wynosiły odpowiednio 9,11 ha i 8,06 ha.

Struktura gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2011 r.

ŚRODKI PRODUKCJI

Pod zbiory 2011 r. w województwie mazowieckim wysiano 206,4 tys. t nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik, tj. o 11,3 tys. t (o 5,8%) więcej niż przed rokiem. Zużycie nawozów mineralnych w poszczególnych grupach asortymentowych przedstawiało się następująco:

- azotowe (N) – 115,4 tys. t, tj. więcej o 2,0 tys. t (o 1,8%),
- fosforowe (P_2O_5) – 43,6 tys. t, tj. więcej o 4,2 tys. t (o 10,8%),
- potasowe (K_2O) – 47,4 tys. t, tj. więcej o 5,0 tys. t (o 11,8%).

Średnie zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych pod zbiory 2011 r. wyniosło 99,7 kg NPK, w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej 104,5 kg, a w gospodarstwach indywidualnych odpowiednio: 100,0 kg i 103,8 kg NPK. Poziom zużycia nawozów mineralnych na 1 ha UR będących w dobrej kulturze rolnej w województwie był niższy od notowanego dla kraju w rolnictwie ogółem o 27,7 kg (o 21,0%), a w gospodarstwach indywidualnych – o 21,5 kg (o 17,2%).

W ogólnym zużyciu nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik azot (N) stanowił 55,9%, fosfor (P_2O_5) 21,1%, a potas (K_2O) 23,0% (przed rokiem odpowiednio: 58,1%, 20,2% i 21,7%).

Zużycie nawozów wapniowych (CaO) pod zbiory 2011 r. wynosiło ogółem 49,2 tys. t (o 7,1% więcej niż w roku gospodarczym 2009/10), natomiast w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych – 23,7 kg (w tym na 1 ha UR w dobrej kulturze rolnej – 24,9 kg). Poziom nawożenia wapniowego w kraju w omawianym okresie obniżył się o 3,9%. Poziom zużycia nawozów wapniowych na 1 ha UR będących w dobrej kulturze rolnej w województwie był niższy od notowanego dla kraju w rolnictwie ogółem o 13,5 kg (o 35,2%), a w gospodarstwach indywidualnych – o 7,0 kg (o 22,2%).

Według oceny rzeczoznawców, pod zbiory 2011 r., rolnicy kupili 4,8 tys. t nasion kwalifikowanych wszystkich zbóż podstawowych, tj. o 4,0% więcej niż w roku poprzednim. Zwiększone zaopatrzenie w materiał siewny odnotowano w stosunku do nasion wszystkich zbóż podstawowych tj.: pszenżyta jarego (o 10,0%), pszenżyta ozimego (o 7,1%), jęczmienia ozimego (o 6,3%), owsa (4,3%), pszenicy jarej (3,3%), pszenicy ozimej i jęczmienia jarego (po 2,9%) oraz żyta (o 1,8%). Sadzeniaków ziemniaka rolnicy kupili 4,2 tys. t, tj. o 5,0% więcej niż przed rokiem.

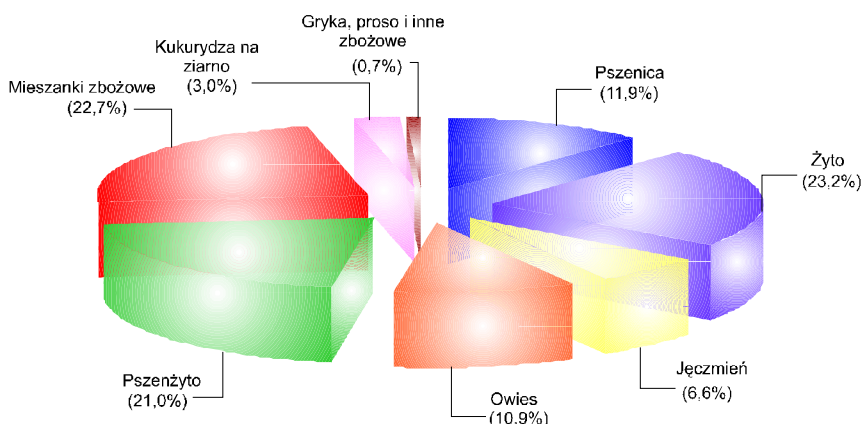
PRODUKCJA ROŚLINNA

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2011 r. wynosiła 1189,7 tys. ha i była o 19,1 tys. ha (o 1,6%) mniejsza niż w 2010 r. Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach indywidualnych wynosiła 1164,4 tys. ha i w porównaniu z ub. r. zmniejszyła się o 14,8 tys. ha (o 1,3%).

Powierzchnia zasiewów zbóż ogółem (888,5 tys. ha) stanowiła 74,7% ogólnej powierzchni zasiewów (o 1,8 pkt proc. mniej niż przed rokiem). W porównaniu z 2010 r. powierzchnia zasiewów zbóż zmniejszyła się o 36,1 tys. ha (o 3,9%), a w porównaniu ze średnią z lat 2001–2005 zmniejszyła się o 143,6 tys. ha (o 13,9%). Łączną powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 855,7 tys. ha, tj. o 25,3 tys. ha (o 2,9%) mniej niż w 2010 r., natomiast o 150,4 tys. ha (o 14,9%) mniej w odniesieniu do przeciętnej z okresu 2001–2005.

Struktura powierzchni zasiewów zbóż w 2011 r.

Stan w czerwcu

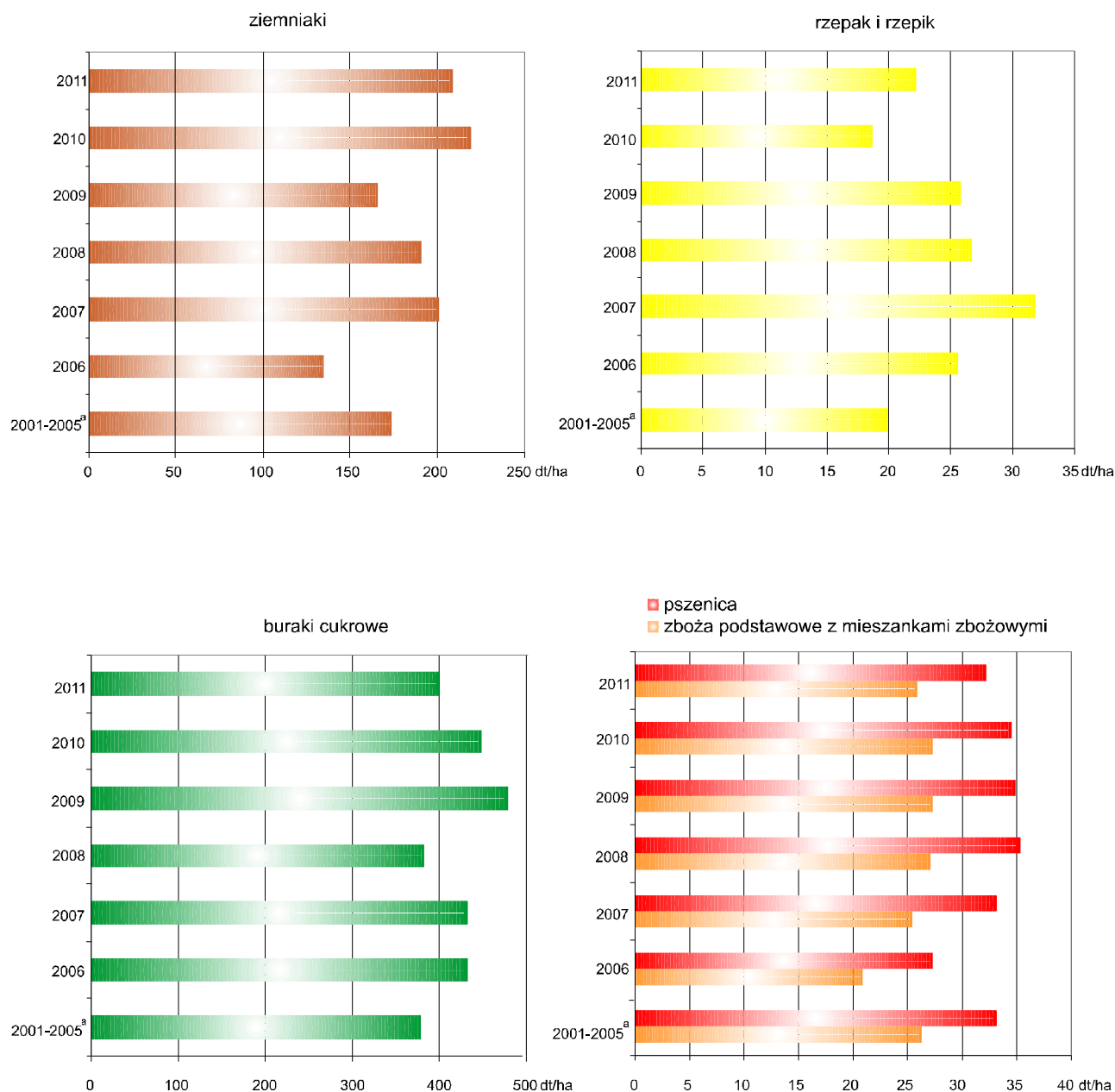
W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się m.in. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem o 3,1 tys. ha (o 6,6%), warzyw gruntowych o 1,0 tys. ha (o 4,6%) oraz buraków cukrowych o 0,8 tys. ha (o 7,1%). Natomiast zmniejszenie areалу zanotowano m.in. dla kukurydzy na ziarno o 7,4 tys. ha (o 21,6%) i ziemniaków o 2,0 tys. ha (o 3,6%).

Wyniki produkcji podstawowych upraw rolnych i ogrodniczych osiągnięte w 2011 r. przedstawiały się następująco:

- zbiory zbóż ogółem – 2390,1 tys. t, tj. o 227,9 tys. t (o 8,7%) mniej w porównaniu z 2010 r., w tym zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 2212,9 tys. t, tj. o 192,9 tys. t (o 8,0%) mniej niż przed rokiem,

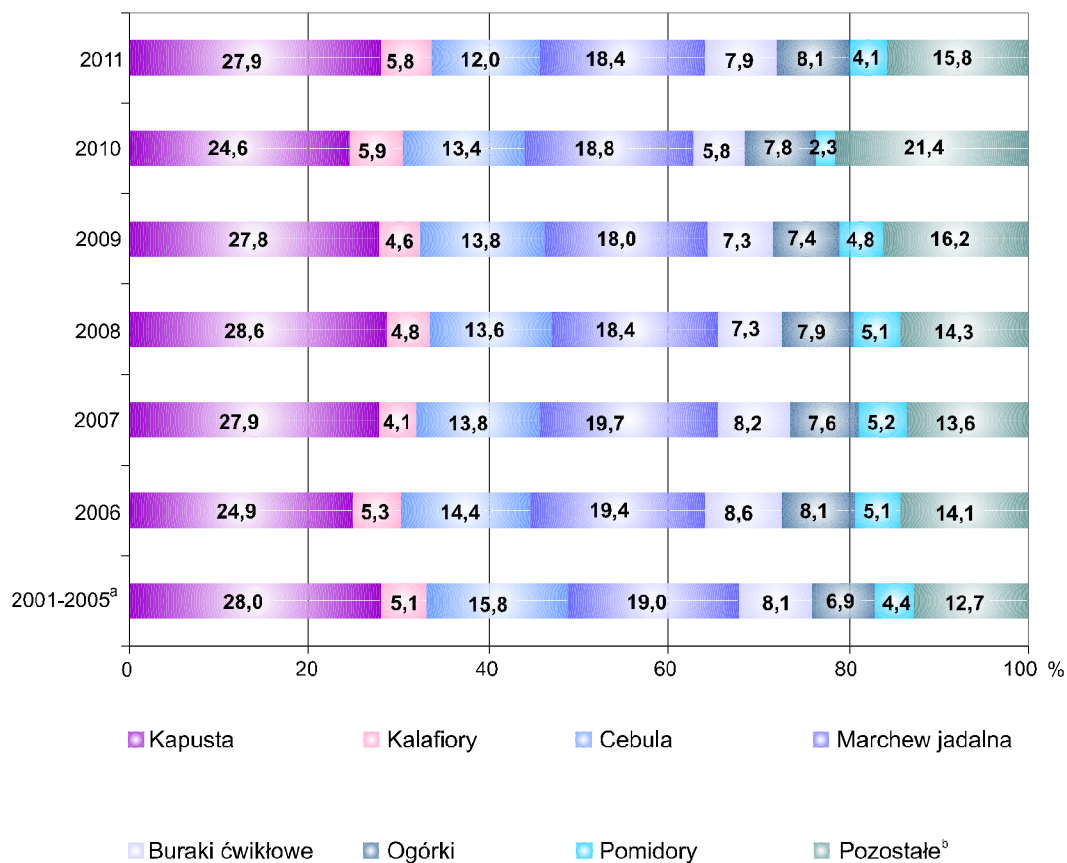
- zbiory rzepaku ozimego i jarego – 112,3 tys. t, tj. o 23,2 tys. t (o 26,0%) więcej niż w 2010 r.,
- produkcja ziemniaków – 1114,1 tys. t, tj. o 96,0 tys. t (o 7,9%) mniej w porównaniu z 2010 r.,
- produkcja buraków cukrowych – 504,2 tys. t, tj. o 23,9 tys. t (o 4,5%) mniej niż przed rokiem,
- produkcja warzyw gruntowych – 770,8 tys. t, tj. o 132,3 tys. t (o 20,7%) więcej niż w 2010 r.,
- zbiory owoców z drzew – 1322,2 tys. t, tj. o 422,1 tys. t (o 46,9%) więcej niż w 2010 r.,
- zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych – 83,8 tys. t, tj. o 4,6 tys. t (o 5,2%) mniej w porównaniu z 2010 r.

Plony głównych ziemiopłodów rolnych

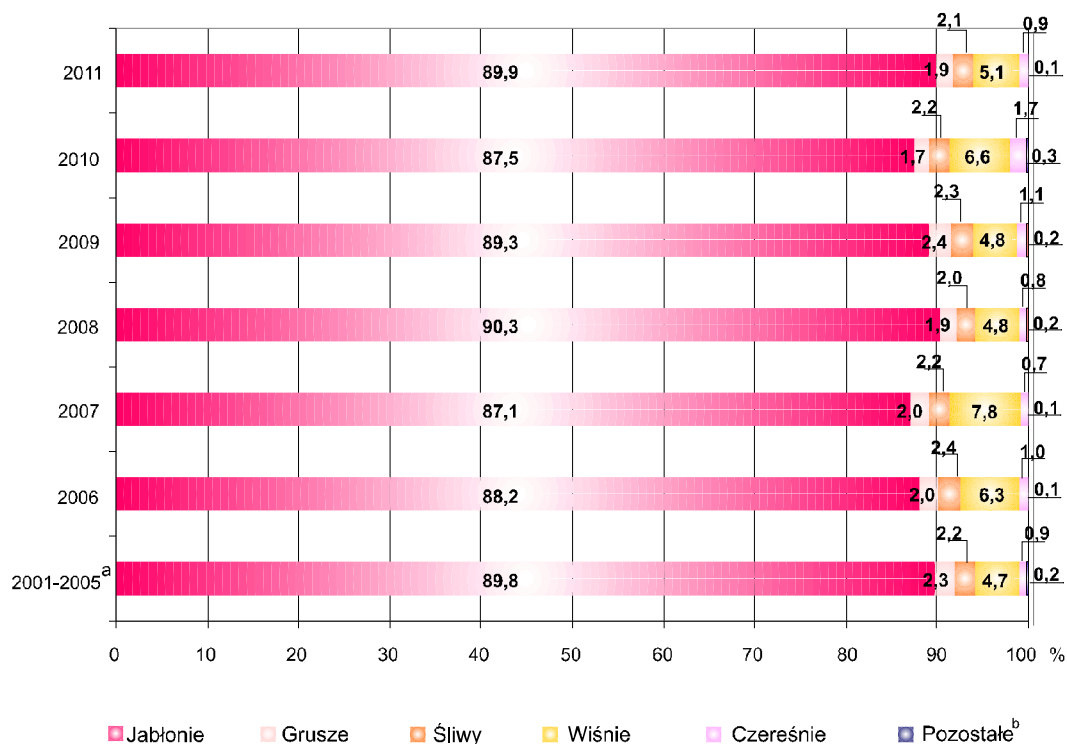
^a Przeciętne roczne.

Struktura zbiorów warzyw gruntowych

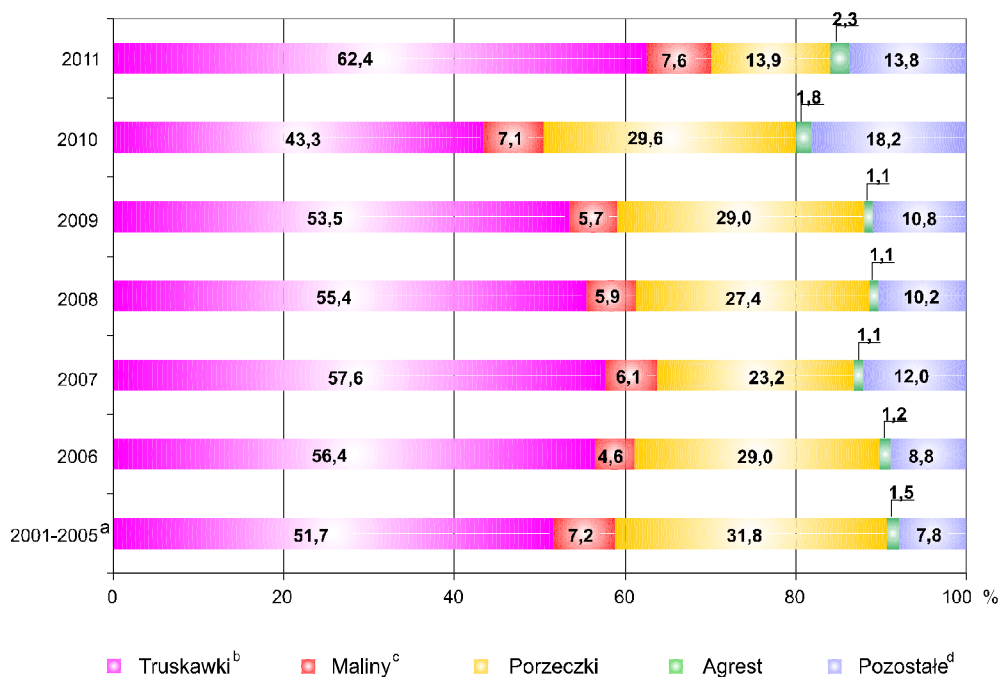
a Przeciętne roczne. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

Struktura zbiorów owoców z drzew

a Przeciętne roczne. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

a Przeciętne roczne. b Łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. c Łącznie z jeżyną bezkolcową, d Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

POGŁÓWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

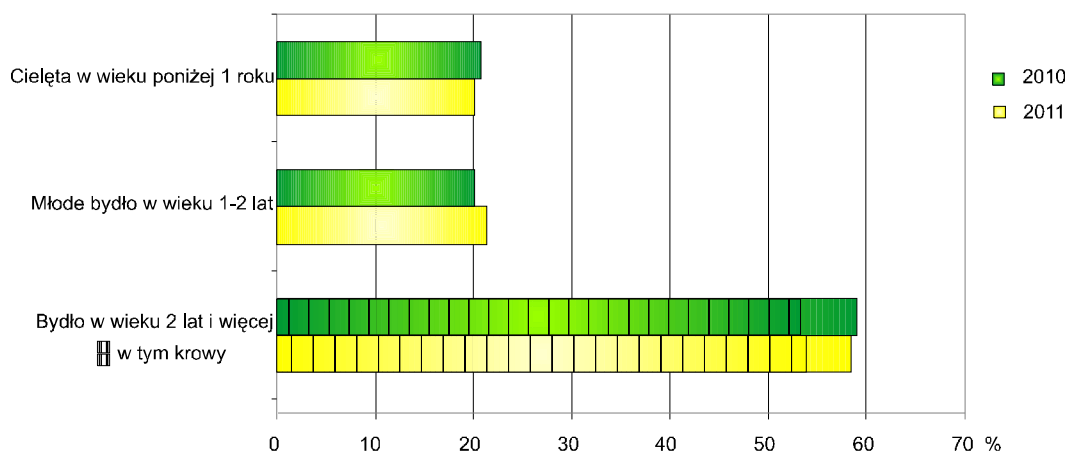
W grudniu 2011 r. pogłowie bydła ogółem wynosiło 974,5 tys. sztuk i zmniejszyło się o 26,5 tys. sztuk (o 2,7%) w stosunku do stanu notowanego w analogicznym okresie 2010 r., natomiast w porównaniu z czerwcem 2011 r. zmniejszyło się o 42,2 tys. sztuk (o 4,2%). Pogłowie krów w omawianym okresie wynosiło 526,1 tys. sztuk i zmniejszyło się w odniesieniu do grudnia 2010 r. o 8,2 tys. sztuk (o 1,5%), a w porównaniu z czerwcem 2011 r. zmniejszyło się o 1,1 tys. sztuk (o 0,2%). Sektor prywatny utrzymywał 99,7% wojewódzkiego pogłowia bydła, w tym gospodarstwa indywidualne 99,5%.

W strukturze pogłowia bydła ogółem w skali roku zmniejszył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,5 pkt proc.) i bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 0,6 pkt proc.). Natomiast zwiększył się udział młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,2 pkt proc.) oraz krów (o 0,6 pkt proc.).

Obsada bydła ogółem, w tym krów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 47,1 szt. i 25,4 szt. wobec 49,6 i 26,5 sztuk w grudniu 2010 r.

Udział bydła według grup wiekowo-użytkowych w pogłowie ogółem

Stan w grudniu

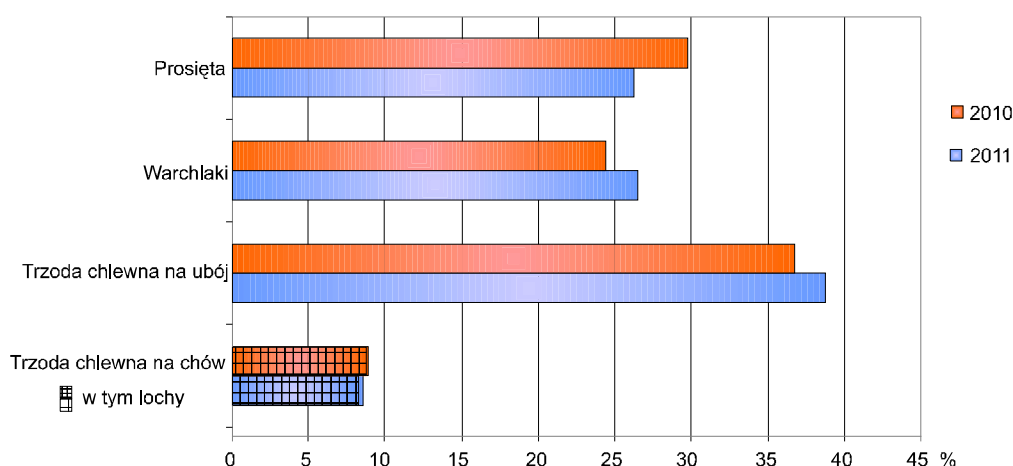
Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu listopada 2011 r. wynosiło 1178,9 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem o 199,0 tys. sztuk (o 14,4%), a w odniesieniu do lipca 2011 r. zmniejszyło się o 120,8 tys. sztuk (o 9,3%). Stado loch na chów w omawianym okresie wynosiło 96,8 tys. sztuk, tj. mniej o 23,3 tys. sztuk (o 19,4%) niż w listopadzie 2010 r. i o 5,6 tys. sztuk (o 5,4%) mniej niż w lipcu 2011 r. Sektor prywatny utrzymywał 99,9% wojewódzkiego pogłowia trzody chlewnej, w tym gospodarstwa indywidualne 97,7%.

W strukturze pogłowia trzody chlewnej ogółem w skali roku zmniejszył się udział prosiąt (o 3,6 pkt proc.) i trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej przeznaczonej na chów (o 0,4 pkt proc.), natomiast zwiększył się udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej przeznaczonej na ubój (o 2,0 pkt proc.) oraz warchlaków (o 2,1 pkt proc.).

Obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów, na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 56,9 szt. i 4,7 szt., a w listopadzie 2010 r. – 68,3 szt. i 6,0 szt.

Udział trzody chlewnej według grup produkcyjno-użytkowych w pogłowiu ogółem

Stan w końcu listopada

Pogłowie owiec w grudniu 2011 r. wynosiło 5,8 tys. sztuk i zwiększyło się w porównaniu ze stanem notowanym przed rokiem, o 0,2%, natomiast w porównaniu z czerwcem 2011 r. zmniejszyło się o 10,7%. Sektor prywatny utrzymywał 99,3% wojewódzkiego pogłowia owiec, w tym gospodarstwa indywidualne – 99,2%. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych, podobnie jak przed rokiem, wynosiła 0,3 szt. W strukturze stada owiec ogółem 65,5% stanowiły maciorki. W skali roku populacja maciorek zwiększyła się o 3,3%.

Pogłowie kóz w czerwcu 2011 r. wynosiło 6,5 tys. sztuk i w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zmniejszyło się o 0,4 tys. sztuk (o 5,4%). Sektor prywatny utrzymywał 98,3% wojewódzkiego pogłowia kóz, w tym gospodarstwa indywidualne 98,2%. Obsada kóz na 100 ha użytków rolnych wynosiła 0,3 szt. (tak jak przed rokiem). W strukturze pogłowia kóz ogółem samice 1-letnie i starsze stanowiły 65,2%, a ich populacja w skali roku zwiększyła się o 7,8%.

W czerwcu 2011 r. pogłowie koni w gospodarstwach rolnych wynosiło 42,3 tys. sztuk i było o 2,7 tys. sztuk (o 5,9%) mniejsze niż w czerwcu 2010 r. Sektor prywatny utrzymywał 99,2% wojewódzkiego pogłowia koni, w tym gospodarstwa indywidualne 99,0%. Obsada koni na 100 ha użytków rolnych wynosiła 2,0 szt. (przed rokiem 2,2 szt.). W strukturze pogłowia koni ogółem sztuki 3-letnie i starsze stanowiły 68,4%, a ich populacja w skali roku zmniejszyła się o 2,1%.

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w grudniu 2011 r. wynosiło 23927,0 tys. sztuk i było wyższe w odniesieniu do grudnia 2010 r. o 4425,0 tys. sztuk (o 22,7%), i w porównaniu z czerwcem 2011 r. wyższe o 1936,1 tys. sztuk (o 8,8%). Sektor prywatny utrzymywał blisko 100% wojewódzkiego pogłowia drobiu, w tym gospodarstwa indywidualne 96,3%. W strukturze pogłowia drobiu ogółem 97,3% stanowił drób kurzy razem (w tym nioski – 31,1%), 0,1% – gęsi, 1,9% – indyki, 0,8% – kaczki i drób pozostały. Obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wynosiła 1155 szt., wobec 967 w grudniu 2010 r.

Tabl.1. **Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych według rodzaju użytków rolnych i użytkowników w 2011 r.**

Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne							Lasy ^a	Pozostałe grunty ^b
		razem	grunty orne		uprawy trwałe	ogrody przydomowe	łąki i pastwiska trwałe	pozostałe		
			razem	w tym pod zasiewami						
w hektarach										
O g ó ł e m	2354010	2070988	1247928	1189667	108738	4455	614137	95731	191185	91837
sektor prywatny	2316480	2038247	1239395	1181821	108629	4427	611608	74189	189143	89090
w tym gospodarstwa indywidualne.....	2290678	2015962	1220748	1164388	108515	4407	608826	73466	187255	87461
sektor publiczny	37530	32741	8533	7846	109	28	2529	21542	2042	2747

^a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^b Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

Tabl. 2. **Gospodarstwa rolne oraz powierzchnia użytków rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2011 r.**

Stan w czerwcu

Grupy obszarowe użytków rolnych	Gospodarstwa		Powierzchnia użytków rolnych		Przeciętna powierzchnia użytków rolnych ^a w gospodarstwie				
					ogółem	w tym			
	w tys.	w odsetkach	w tys. ha	w odsetkach		grunty orne	uprawy trwałe	łąki	pastwiska
					w hektarach				
O g ó ł e m	274,6	100,0	2071,0	100,0	7,64	5,71	2,57	2,85	1,80
W tym gospodarstwa indywidualne	274,4	99,9	2016,0	97,3	7,44	5,59	2,56	2,83	1,78
o powierzchni użytków rolnych:									
do 1 ha	25,5	9,3	10,6	0,5	0,49	0,39	0,40	0,48	0,08
powyżej 1 ha.....	248,9	90,6	2005,3	96,8	8,06	5,85	2,73	2,94	1,78
1,01– 1,99	47,8	17,4	69,4	3,4	1,45	1,20	1,02	0,73	0,41
2,00– 2,99	33,1	12,1	79,1	3,8	2,39	1,56	0,76	1,09	0,70
3,00– 4,99	47,3	17,2	186,8	9,0	3,95	2,78	2,42	1,21	1,13
5,00– 6,99	33,0	12,0	191,3	9,2	5,80	4,12	2,83	1,52	1,00
7,00– 9,99	30,5	11,1	249,6	12,1	8,18	5,68	4,20	2,08	1,44
10,00–14,99	28,3	10,3	346,3	16,7	12,23	7,88	5,49	3,21	2,50
15,00–19,99	12,6	4,6	216,7	10,5	17,15	11,92	1,83	3,70	2,36
20,00–29,99	10,5	3,8	248,3	12,0	23,73	16,03	6,48	6,60	3,65
30,00–49,99	4,2	1,5	161,4	7,8	38,64	27,67	5,79	8,65	5,03
50,00 ha i więcej	1,6	0,6	256,5	12,4	162,76	74,98	5,32	116,96	5,57

^a W gospodarstwach posiadających dany rodzaj użytku.

Tabl. 3. Produkcja wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2011 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010 = 100		
O g ó ł e m						
Zboża	888478	26,9	23900690	96,1	95,1	91,3
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi.....	855707	25,9	22128542	97,1	94,9	92,0
zboża podstawowe	654111	25,8	16857999	94,1	94,2	88,4
pszenica	105529	32,2	3398400	83,0	93,1	77,4
ozima	78161	33,7	2633204	78,0	93,9	73,2
jara	27369	28,0	765196	101,7	94,9	96,3
żyto	206598	20,0	4136154	103,8	87,7	91,2
jęczmień	58497	28,3	1652754	99,9	97,6	97,3
ozimy.....	19549	31,3	611508	115,6	96,3	111,3
jary	38948	26,7	1041246	93,5	96,7	90,6
owies	96767	22,0	2129407	87,8	94,0	82,4
pszenżyto	186719	29,7	5541284	93,1	101,4	94,4
ozime	168843	30,0	5073491	93,1	101,4	94,5
jare	17877	26,2	467793	93,1	100,8	93,7
mieszanki zbożowe	201596	26,1	5270543	108,6	97,4	105,8
ozime	15674	27,0	423005	81,5	95,7	78,0
jare.....	185922	26,1	4847538	111,7	97,8	109,2
gryka	5161	11,3	58509	81,0	95,8	78,0
proso.....	724	12,5	9062	66,4	57,9	38,5
pozostałe zbożowe.....	108	19,6	2117	5,7	88,3	5,1
kukurydza na ziarno.....	26778	63,6	1702460	78,4	109,7	85,9
Strączkowe jadalne.....	1954	17,8	34704	98,2	118,7	116,7
Ziemniaki.....	53193	209	11141299	96,4	95,4	92,1
Buraki cukrowe	12596	400	5042499	107,1	89,1	95,5
Oleiste	51710	22,0	1136645	98,9	122,2	120,5
rzepak i rzepik	50667	22,2	1122590	106,6	118,7	126,0
ozimy.....	45709	22,4	1024629	99,9	118,5	118,3
jary.....	4958	19,8	97961	282,5	139,4	394,1
inne oleiste	1043	13,5	14055	21,9	123,9	27,0
Okopowe pastewne (bez wysadków)	823	296	243591	88,1	94,6	83,4
Kukurydza na zielonkę.....	69445	477	33148415	113,0	114,1	128,9
Zielonka z tąg trwałych.....	494142	279	137668250	115,4	101,5	117,2
Zielonka z pastwisk trwałych	119996	171	20484576	121,1	104,9	126,5
Nawozy zielone.....	8016	x	x	164,4	x	x
Warzywa gruntowe	22173	x	7707613	104,6	x	120,7
kapusta	3702	580	2146789	127,3	107,6	136,9
kalafior	1649	269	443373	100,4	117,5	117,7
cebula	3173	291	924374	109,8	98,3	108,2
marchew jadalna	3172	448	1419539	108,3	109,3	118,3
buraki ćwikłowe	1490	410	610224	156,6	105,1	164,3
ogórki	2517	249	626480	120,3	103,8	125,0
pomidory	1271	249	316550	236,0	91,5	216,2
pozostałe ^a	5199	235	1220285	71,7	125,0	89,4
Owoce z drzew	99658	x	13222052	107,6	x	146,9
jabłonie	76638	155,1	11886179	110,1	137,0	150,9
grusze	4266	59,4	253441	164,6	100,7	165,7
śliwy	4370	62,6	273596	128,2	105,4	135,1
wiśnie	9575	70,1	671327	90,3	125,2	113,1
czereśnie	2785	42,8	119165	71,8	110,0	79,0
pozostałe ^b	2024	9,1	18344	81,3	94,8	77,0
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.....	x	x	837762	x	x	94,8
truskawki ^c	18033	29,0	522932	135,4	100,7	136,5
maliny ^d	2038	31,5	64161	70,5	145,8	102,6
porzeczki	4083	28,5	116214	49,1	90,5	44,4
agrest.....	430	43,9	18913	83,8	139,4	116,9
pozostałe ^e	1156	99,9	115542	40,4	178,1	72,1

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. c Łącznie z poziomkami. d Łącznie z jeżyną bezkolcówą. e Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 3. Produkcja wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2011 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2010 = 100		
W tym gospodarstwa indywidualne						
Zboża	873340	26,6	23200384	96,3	94,7	91,1
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi.....	843503	25,6	21619595	97,3	94,5	91,9
zboża podstawowe	642456	25,5	16358188	94,3	93,8	88,2
pszenica	99523	30,8	3064987	82,2	91,4	75,1
ozima	72912	32,0	2333184	76,9	91,4	70,3
jara	26611	27,5	731803	101,2	94,5	95,6
żyto	204942	20,0	4098840	104,4	87,7	91,6
jęczmień	57065	28,1	1602392	100,2	96,9	97,0
ozimy.....	19185	31,2	598572	115,5	96,3	111,2
jary	37880	26,5	1003820	93,9	96,0	90,1
owies	95871	22,0	2109162	87,9	93,6	82,2
pszenżyto	185055	29,6	5482807	93,4	101,4	94,8
ozime	167403	30,0	5022090	93,4	101,7	94,8
jare	17652	26,1	460717	94,1	100,4	94,5
mieszanki zbożowe	201047	26,2	5261407	108,6	97,4	105,8
ozime	15645	27,0	422415	81,5	95,7	78,0
jare.....	185402	26,1	4838992	111,7	97,8	109,2
gryka	4996	11,4	56954	88,7	95,0	84,3
proso	722	12,5	9025	66,4	57,9	38,4
pozostałe zbożowe.....	108	19,6	2117	5,8	88,3	5,2
kukurydza na ziarno.....	24011	63,0	1512693	76,2	109,0	83,1
Strączkowe jadalne.....	1767	16,3	28801	92,6	107,9	100,0
Ziemniaki.....	52504	209	10983360	96,5	95,4	92,2
Buraki cukrowe	11943	397	4743022	107,4	87,6	94,1
Oleiste	48293	22,8	1099481	102,0	131,8	134,1
rzepak i rzepik	47374	22,9	1086701	110,9	127,2	141,4
ozimy	42736	23,2	991969	104,0	128,2	133,1
jary.....	4638	20,4	94732	289,9	141,7	411,2
inne oleiste	919	13,9	12780	19,8	125,2	25,0
Okopowe pastewne (bez wysadków)	821	296	243210	97,5	94,6	92,4
Kukurydza na zielonkę.....	68233	480	32751840	112,5	114,6	128,9
Zielonka z tąg trwałych.....	490249	280	137311075	115,7	101,8	117,6
Zielonka z pastwisk trwałych	118577	172	20395244	122,6	104,2	127,8
Nawozy zielone.....	7824	x	x	164,2	x	x
Warzywa gruntowe	21695	x	7622299	104,7	x	119,8
kapusta	3694	580	2142740	127,4	107,2	136,7
kalafior	1648	269	443312	100,7	117,0	117,7
cebula	3148	292	918509	109,3	98,6	107,7
marchew jadalna	3144	450	1414800	107,7	109,8	118,2
buraki ćwikłowe	1467	410	601470	154,9	105,1	162,8
ogórki	2515	249	626235	120,7	103,8	125,2
pomidory	1257	251	315507	241,2	93,0	224,2
pozostałe ^a	4822	241	1159726	70,6	121,1	85,4
Owoce z drzew	99567	x	13212399	107,8	x	146,9
jabłonie	76566	155,1	11877404	110,2	137,0	150,9
grusze	4264	59,4	253382	164,8	100,5	165,7
śliwy	4368	62,6	273550	128,3	105,2	135,1
wiśnie	9563	70,1	670573	90,3	125,2	113,1
czereśnie	2784	42,8	119154	71,8	110,0	79,0
pozostałe ^b	2023	9,1	18336	84,4	91,9	77,0
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych.....	x	x	836985	x	x	94,8
truskawki ^c	18030	29,0	522861	135,4	100,7	136,5
maliny ^d	2033	31,5	64145	70,9	144,5	102,6
porzeczki	4074	28,5	115968	49,2	90,5	44,4
agrest.....	430	43,9	18912	84,1	138,9	117,0
pozostałe ^e	1141	100,9	115099	40,3	178,3	71,8

a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. c Łącznie z poziomkami. d Łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 4. **Bydło, owce, konie, kozy, drób w 2011 r.**
Stan w końcu miesiąca

Wyszczególnienie	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	czerwiec		grudzień		czerwiec		grudzień	
	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100
Bydło	1016724	100,7	974529	97,3	1009404	100,7	969514	97,6
cielęta w wieku poniżej 1 roku ...	225135	102,6	196805	94,8	222910	102,7	195371	94,9
młode bydło w wieku 1–2 lat	210003	107,1	207829	103,2	208666	106,9	206854	103,6
bydło w wieku 2 lat i więcej	581586	97,9	569895	96,3	577828	97,9	567289	96,4
w tym krowy	527158	100,1	526091	98,5	523965	100,1	523823	98,6
w tym mleczne	500258	97,4	513426	99,0	498046	97,4	511253	99,0
Owce	6490	115,9	5796	100,2	6359	116,9	5752	100,8
w tym maciorki	4474	122,3	3797	103,3	4423	123,4	3775	104,5
Konie	42344	94,1	x	x	41921	94,2	x	x
w tym 3-letnie i starsze	28972	97,9	x	x	28674	98,0	x	x
Kozy	6472	94,6	x	x	6353	94,8	x	x
w tym samice 1-roczone i starsze	4218	107,8	x	x	4139	107,5	x	x
Drób ^a	21990902	120,8	23927039	122,7	20416197	122,0	23046304	124,1
w tym drób kurzy	20914241	120,8	23271285	123,9	19341294	122,1	22390587	125,3
w tym nioski	7561385	98,8	7443768	100,6	7072900	100,4	7013633	102,4

a W wieku powyżej 2 tygodni; drób kurzy, indyki, gęsi, kaczki oraz drób pozostały (np. strusie, perliczki itp.).

Tabl. 5. **Trzoda chlewna w 2011 r.**
Stan w końcu miesiąca

Wyszczególnienie	Marzec		Lipiec		Listopad	
	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100	w sztukach	rok poprzedni = 100
O g ó ł e m						
O g ó ł e m	1217819	97,7	1299726	93,8	1178892	85,6
Prosięta o wadze do 20 kg	350863	91,4	361269	82,9	308548	75,1
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	364920	111,6	314361	92,7	312753	92,9
Trzoda chlewna na ubój o wadze						
50 kg i więcej	395935	96,5	518009	107,7	457692	90,3
Trzoda chlewna na chów o wadze						
50 kg i więcej	106101	84,7	106087	81,7	99899	81,2
w tym lochy	102913	83,8	102382	80,7	96803	80,6
w tym lochy prośne	72016	86,8	62372	78,3	63522	83,5
w tym gospodarstwa indywidualne						
Razem	1164483	97,3	1268548	95,0	1151523	86,7
Prosięta o wadze do 20 kg	327728	90,4	346536	83,6	296530	75,9
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	356266	111,6	311009	94,0	309243	94,4
Trzoda chlewna na ubój o wadze						
50 kg i więcej	383604	96,2	511579	109,1	452589	91,3
Trzoda chlewna na chów o wadze						
50 kg i więcej	96885	83,5	99424	82,6	93161	82,0
w tym lochy	93739	82,6	95764	81,4	90105	81,3
w tym lochy prośne	65856	85,6	57716	78,7	59009	84,2

Tabl. 6. **Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych^a**
Stan w końcu II półrocza

Wyszczególnienie	2010		2011	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach			
Bydło	49,6	50,9	47,1	48,1
w tym krowy	26,5	27,2	25,4	26,0
Trzoda chlewna	68,3	68,0	56,9	57,1
w tym lochy	6,0	5,7	4,7	4,5
Owce	0,3	0,3	0,3	0,3
w tym maciorki	0,2	0,2	0,2	0,2
Konie ^b	2,2	2,3	2,0	2,1
w tym 3-letnie i starsze	1,5	1,5	1,4	1,4
Kozy ^b	0,3	0,3	0,3	0,3
w tym samice 1-roczone i starsze	0,2	0,2	0,2	0,2
Drób kurzy ^c	931,6	914,7	1123,7	1110,7
w tym nioski	367,0	350,9	359,4	347,9

a Stan w czerwcu. b Stan w końcu I półrocza, c W wieku powyżej 2 tygodni.

Tabl. 7. **Udział województwa w produkcji niektórych artykułów rolnych w kraju w 2011 r.**
A. Powierzchnia, plony i zbiory wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich

Wyszczególnienie a – powierzchnia w ha b – plony z 1 ha w dt c – zbiory w dt	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	Polska	województwo	Polska = 100	Polska	województwo	Polska = 100
	w liczbach bezwzględnych			w liczbach bezwzględnych		
Zboża ogółem	a 7802971	888478	11,4	7110782	873340	12,3
	b 34,3	26,9	x	32,7	26,6	x
	c 267673521	23900690	8,9	232581317	23200384	10,0
w tym:						
zboża podstawowe z mieszan- kami zbożowymi	a 7376768	855707	11,6	6784756	843503	12,4
	b 32,9	25,9	x	31,7	25,6	x
	c 242554175	22128542	9,1	215040642	21619595	10,1
w tym: pszenica ogółem	a 2258712	105529	4,7	1909038	99523	5,2
	b 41,3	32,2	x	38,9	30,8	x
	c 93392054	3398400	3,6	74309811	3064987	4,1
żyto	a 1085471	206598	19,0	1035460	204942	19,8
	b 24,0	20,0	x	23,7	20,0	x
	c 26006756	4136154	15,9	24556590	4098840	16,7
kukurydza na ziarno	a 333328	26778	8,0	239778	24011	10,0
	b 71,8	63,6	x	68,4	63,0	x
	c 23920661	1702460	7,1	16410878	1512693	9,2
Strączkowe jadalne.....	a 37430	1954	5,2	34881	1767	5,1
	b 22,4	17,8	x	21,4	16,3	x
	c 837756	34704	4,1	746909	28801	3,9
Ziemniaki.....	a 406439	53193	13,1	393024	52504	13,4
	b 230	209	x	226	209	x
	c 93618479	11141299	11,9	88666898	10983360	12,4
Buraki cukrowe	a 203512	12596	6,2	164054	11943	7,3
	b 574	400	x	575	397	x
	c 116741533	5042499	4,3	94404135	4743022	5,0
Rzepak i rzepik ogółem	a 830149	50667	6,1	608937	47374	7,8
	b 22,4	22,2	x	22,4	22,9	x
	c 18618074	1122590	6,0	13648630	1086701	8,0
Warzywa gruntowe	a 178901	22173	12,4	172715	21695	12,6
	b 48032449	7707613	16,0	46538947	7622299	16,4
w tym kapusta	a 25648	3702	14,4	25544	3694	14,5
	b 480	580	x	480	580	x
	c 12311802	2146789	17,4	12271988	2142740	17,5
Owoce z drzew	a 292681	99658	34,1	287146	99567	34,7
	b 28838422	13222052	45,8	28598918	13212399	46,2
w tym jabłka.....	a 183526	76638	41,8	179799	76566	42,6
	b 135,8	155,1	x	137,5	155,1	x
	c 24930781	11886179	47,7	24718333	11877404	48,1
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	c 5306542	837762	15,8	5272144	836985	15,9
w tym truskawki ^a	a 50522	18033	35,7	50277	18030	35,9
	b 32,9	29,0	x	32,9	29,0	x
	c 1661592	522932	31,5	1654929	522861	31,6

^a Łącznie z poziomkami

B. Zwierzęta gospodarskie
Stan w końcu II półrocza

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	Polska	województwo	Polska = 100	Polska	województwo	Polska = 100
	w liczbach bezwzględnych			w liczbach bezwzględnych		
Bydło w szt.	5500936	974529	17,7	5208851	969514	18,6
w tym krowy	2568029	526091	20,5	2441422	523823	21,5
na 100 ha użytków rolnych	35,6	47,1	x	37,5	48,1	x
w tym krowy	16,6	25,4	x	17,6	26,0	x
Udział krów w pogłowie bydła w %	46,7	54,0	x	46,9	54,0	x
Trzoda chlewna w szt.	13056411	1178892	9,0	11009094	1151523	10,5
w tym lochy	1124946	96803	8,6	936212	90105	9,6
na 100 ha użytków rolnych	84,5	56,9	x	79,2	57,1	x
w tym lochy	7,3	4,7	x	6,7	4,5	x
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej w %	8,6	8,2	x	8,5	7,8	x
Owce w szt.	212740	5796	2,7	192957	5752	3,0
w tym maciorki	143823	3797	2,6	130509	3775	2,9
na 100 ha użytków rolnych	1,4	0,3	x	1,4	0,3	x
w tym maciorki	0,9	0,2	x	0,9	0,2	x

Opracowanie: Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych, tel. 22 464 20 69